

Local Biodiversity Outlooks 2

Local Biodiversity Outlooks 2

บทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาแผนกลยุทธ์สำหรับความหลากหลายทางชีวภาพในปี 2011–2020 และการฟื้นฟูธรรมชาติและวัฒนธรรม

เผยแพร่โดย

วันที่

แปลและเรียบเรียงโดย

ภาพประกอบโดย

อ้างอิง

Forest Peoples Programme

ปีค.ศ. 2020

ปิโอส ปานยงค์

Giacomo Pirozzi

www.localbiodiversityoutlooks.net

Thai Climate Justice for All

เป้าหมาย Aichi Biodiversity สำหรับการพัฒนาแผนกลยุทธ์สำหรับความหลากหลายทางชีวภาพในปี 2011–2020 เป็นจำนวน 18 แผน ซึ่งเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ยังไม่ประสบความสำเร็จ

การละเลยการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งรวมไปถึงการกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการสำหรับความหลากหลายทางชีวภาพของแต่ละประเทศ ทำให้สหประชาชาติสูญเสียโอกาสไปหลายประการในการวางแผนงานในปี 2011–2020 หนึ่งในนั้นได้แก่เป้าหมาย Aichi Biodiversity ทั้ง 20 เป้าหมายไม่ประสบความสำเร็จ การวางตำแหน่งของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นไว้เป็นหัวใจของการกำหนดแผนกลยุทธ์สำหรับความหลากหลายทางชีวภาพจะส่งเสริมให้เกิดคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน ความหลากหลายทางชีวภาพที่ได้รับการดูแลรักษา และผลกระทบจากภาวะโลกร้อนที่เบาบางลง

การเอาชนะการแบ่งแยกและความไม่สมดุลของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติเป็นหัวใจในการแก้ปัญหาความหลากหลายทางชีวภาพและสุขภาพของมนุษย์ รวมถึงการระบาดของโรคจากสัตว์สู่คน ปฏิสัมพันธ์ที่ยั่งยืนระหว่างวิทยาศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่นจะทำให้เกิดการแก้ปัญหาแบบองค์รวมและเกิดผลประโยชน์ร่วมกัน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการตระหนักรู้ถึงวิถีธรรมชาติและสร้างแรงบันดาลใจและเกิดวิสัยทัศน์ของการคงอยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรมและธรรมชาติบนโลกใบนี้

ค่านิยม วิถีชีวิต ความรู้ ระบบการบริหารทรัพยากร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีประโยชน์เป็นอย่างมากในการพัฒนาระบบโลกที่มีความหลากหลายและมีความสามัคคีกัน โดยที่ไม่ทิ้งคนใดคนหนึ่งไว้เบื้องหลัง

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงสู่ความสัมพันธ์
ระหว่างชุมชนและธรรมชาติที่มีความสมดุลมากขึ้นด้วยแนวทางต่อไปนี้ :

- กระบวนการการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมสู่ความหลากหลายทาง
ความรู้และความเป็นอยู่
- กระบวนการการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินสู่การถือครองแบบไม่มีเจ้าของที่
ถาวรตามแบบอย่างของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น
- กระบวนการการเปลี่ยนแปลงทางธรรมาภิบาลสู่การตัดสินใจแบบมี
ส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและการพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเอง
- กระบวนการการเปลี่ยนแปลงทางการเงินและผลตอบแทนสู่แบบอย่าง
ของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ
- กระบวนการการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
และระบบเศรษฐกิจชุมชนที่มีความหลากหลาย
- กระบวนการการเปลี่ยนแปลงทางอาหารสู่ระบบอาหารพื้นเมืองและ
อาหารท้องถิ่นเพื่อสุขภาพ

กระบวนการการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้กลายเป็นสิ่งสำคัญเพื่อความอยู่รอด
ของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและสุขภาวะของประชากรโลก ซึ่งเกิดจากวิสัยทัศน์
ร่วมกันของคนรุ่นต่างๆ จากการต่อสู้เพื่อความอยู่รอดในประวัติศาสตร์ของมนุษย์และ
ภูมิปัญญาโบราณ จากประสบการณ์จริงและนวัตกรรมของยุคปัจจุบัน เพื่อสร้างมรดก
และความหวังในการดำรงชีวิตของคนยุคลูกหลาน และเป็นกระบวนการที่เกิด
จากการร่วมมือกันของคนทุกกลุ่มในการปกป้องบ้านของเรา

ตอนที่ 1: บทนำ

Local Biodiversity Outlooks นำเสนอมุมมองและประสบการณ์ของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นด้านวิถีทางสังคมและสิ่งแวดล้อมและคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อการกำหนดกลยุทธ์สำหรับความหลากหลายทางชีวภาพในเวที Convention on Biological Diversity (CBD) รายงานฉบับแรกได้รับการเผยแพร่ในปี 2016 เป็นภาคประกอบของรายงาน Global Biodiversity Outlook ฉบับที่ 4 (GBO-4) ซึ่งเป็นหลักฐานของบทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ CBD

ในปี 2016 ณ การประชุม Convention on Biological Diversity ครั้งที่ 13 (COP 13) ประเทศสมาชิกรับรองรายงานฉบับที่ 1 และกำหนดให้เผยแพร่รายงานฉบับที่ 2 อย่างต่อเนื่องจากรายงาน Global Biodiversity Outlook ฉบับที่ 5 (GBO-5) ในปี 2020 และรายงาน Local Biodiversity Outlooks ฉบับที่สองซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาแผนกลยุทธ์สำหรับความหลากหลายทางชีวภาพในปี 2011–2020 และพื้นฟูธรรมชาติและวัฒนธรรม (LBO-2) ซึ่งเป็นภาคประกอบของรายงาน GBO-5 ได้เตรียมพร้อมไว้ในกรณีที่มีการร้องขอในเวทีการประชุมชนพื้นเมืองในระดับนานาชาติเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ, เครือข่ายความหลากหลายทางชีวภาพของสตรี, ศูนย์ข้อมูลด้านภูมิปัญญาพื้นเมือง, Forest Peoples Programme, และ Secretariat of the Convention on Biological Diversity

เวทีนี้ทำให้เกิดการรวมศูนย์ข้อมูลและกรณีศึกษาจากชนพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่นและภาคประชาสังคมทั่วโลก ร่วมกับข้อมูลเชิงวิชาการและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

ข้อควรรู้ก่อนการอ่าน

สำหรับชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นแล้ว การเปิดโอกาสให้ผู้คนเล่าเรื่องราวของพวกเขาโดยวิธีของพวกเขาเองเป็นเรื่องของการเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งในเวทีโลกไม่ใช่เรื่องที่ทำไม่ได้ ในเจ็ดภูมิภาคหลักของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองโดยเวทีประชุมของสหประชาชาติว่าด้วยเรื่องประเด็นปัญหาชนพื้นเมืองนั้นมีความหลากหลายที่สูงมาก ซึ่งเป็นความหลากหลายที่เราต้องการรักษาไว้มิให้สูญหาย แต่เป็นเรื่องยากที่จะทำเช่นนั้นได้ในการอภิปรายสั้นๆ ดังนั้น นอกจากรายงานฉบับนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ของผู้แต่งและทีมงานรวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นทั่วโลก ผู้อ่านควรได้รับข้อมูลโดยตรงจากเจ้าของเรื่องราวในรายงานฉบับนี้เพื่อให้เข้าใจถึงแนวคิด การตีความ และความต้องการ เพื่อให้แน่ใจว่าคนเหล่านี้มีส่วนร่วมโดยตรงกับกระบวนการกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2

ความคืบหน้าในระหว่างการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพในปี 2011–2020 : ใจความสำคัญของแผนกลยุทธ์สำหรับความหลากหลายทางชีวภาพและเป้าหมาย Aichi จากมุมมองของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น

เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ A

แก้ไขสาเหตุของการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพโดยการนำมาเป็นเป้าหมายหลักสำหรับทั้งรัฐบาลและสังคม

ใจความสำคัญ

มุมมองของโลกที่แบ่งแยกธรรมชาติและวัฒนธรรมออกจากกันคือสาเหตุของการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เมื่อวัฒนธรรมทำให้เกิดพฤติกรรมและตีกรอบความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและโลกแห่งธรรมชาติ วิธีชีวิตและคุณค่าที่หลากหลายของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นทั่วโลกก่อให้เกิดความเป็นไปได้แห่งอนาคตที่ยั่งยืนหลายรูปแบบตามลักษณะของวัฒนธรรมที่ต่างกันไป ซึ่งรัฐบาล สังคม และระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศจะต้องทำความเข้าใจ ให้ความเคารพ และรักษาไว้

อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและความอุดมสมบูรณ์ของความหลากหลายทางชีวภาพบนแผ่นดินของพวกเขากำลังเสื่อมโทรมลงจากการผลิตและบริโภคอย่างฟุ่มเฟือยตามแบบอย่างของระบบทุนนิยม

ข้อเสนอแนะ

ในการแก้ไขสาเหตุของการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น รัฐบาล องค์กรอนุรักษ์ และภาคส่วนอื่นๆ ควร :

- สนับสนุนแนวทางที่เชื่อมโยงธรรมชาติและวัฒนธรรมเข้าด้วยกันในระบบนิเวศน์สังคม
- สนับสนุนการฟื้นฟูวัฒนธรรมดั้งเดิมและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม
- สนับสนุนให้ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทั้งในระดับชาติและนานาชาติในเรื่องของการถือครองที่ดิน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการเคารพสิทธิของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น
- พัฒนารอบนโยบายเพื่อการผลิตและบริการอย่างยั่งยืนซึ่งจะนำไปสู่การสนับสนุนระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นที่ยั่งยืนโดยทันที

เป้าหมายที่ 1: เพิ่มการรับรู้ต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

การเพิ่มการรับรู้และให้ความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพ จะต้องลดการให้ความสำคัญต่อเศรษฐกิจแต่เพียงด้านเดียวและเพิ่มน้ำหนักของคุณค่าทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของสังคม ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในหลายภูมิภาค มีระบบคุณค่าที่ให้ความสำคัญต่อการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ธรรมชาติ และคุณภาพชีวิตและการฟื้นฟูและธำรงไว้ซึ่งระบบคุณค่าที่หลากหลาย และเพิ่มการรับรู้ในความหลากหลายดังกล่าวต่อสาธารณชนผ่านทางโครงการเรียนรู้ข้ามรุ่น งานเทศกาลชุมชน สื่อการเรียนการสอนสำหรับหลักสูตรสากลในโรงเรียน และการประชาสัมพันธ์

เป้าหมายที่ 2: รวมคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพไว้ด้วยกัน

ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมนั้นพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และรวมเอาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไว้ในแผนกลยุทธ์การพัฒนาประเทศและท้องถิ่น รวมถึงระบบการตรวจสอบและรายงาน ทำให้เกิดผลลัพธ์ทางการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมที่ดีขึ้น คุณค่าทางสังคมกระแสหลักจะต้องนำเอาคุณค่าของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาโบราณ เข้ามาร่วมพิจารณาเพื่อออกแบบการเปลี่ยนแปลงและสร้างนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 3: การปฏิรูประบบให้ผลตอบแทน

เงินทุนสนับสนุนที่ผิดวัตถุประสงค์ก่อให้เกิดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นทั่วโลกกำลังทำงานอย่างหนักเพื่อเพิ่มการรับรู้ของสาธารณชนและต่อต้านการให้ทุนสนับสนุนกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ และเพื่อตรวจสอบว่าผลประโยชน์ที่ได้จากระบบให้ค่าตอบแทนทางสิ่งแวดล้อมอย่าง REDD+ และระบบการซื้อขายบริการทางระบบนิเวศตกอยู่กับชาวชุมชน การจ่ายค่าตอบแทนที่เสนอให้แก่ชนกลุ่มน้อยอย่างมีเงื่อนไขเช่นสิทธิการถือครองที่ดินเป็นการรักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและรักษาความหลากหลายทางชีวภาพทางบกและน้ำไปพร้อมกัน

เป้าหมายที่ 4: การผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืน

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นกำลังต่อสู้กับผลกระทบจากการผลิตแบบอุตสาหกรรมและการนำทรัพยากรธรรมชาติออกมาใช้โดยการออกกฎหมายห่วงโซ่อุปทานและกลไกการรับรองสิทธิโดยสมัครใจเช่น Roundtable on Sustainable Palm Oil หรือ Forest Stewardship Council และใช้แรงงานท้องถิ่นเป็นหน่วยผลิตระบบการผลิตโดยท้องถิ่นที่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิถือครองที่ดินที่มั่นคงมีแนวโน้มจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมและความหลากหลายทางชีวภาพมากกว่าการผลิตแบบอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจไปสู่การผลิตโดยท้องถิ่นที่มีความหลากหลายเช่นนี้อาจเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพได้ดี

เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ B

ลดแรงกดดันที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพและสนับสนุนให้เกิดการใช้อย่างยั่งยืน

ใจความสำคัญ

ระบบนิเวศน์ พืช และสัตว์ และประโยชน์ที่มนุษย์ได้รับจากธรรมชาตินั้นเสื่อมโทรมลงในอัตราที่น่าวิตก โดยส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากอุตสาหกรรม การเกษตรและพลังงานที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากการเติบโตทางเศรษฐกิจแต่พบว่าอัตราการเสื่อมโทรมนั้นช้าลงในเขตแดนของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น อันเนื่องมาจากวิธีการจัดการที่ดี แต่ก็ยังตกอยู่ในแรงกดดันที่สูง ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในหลายประเทศมีบทบาทสำคัญในการเกษตรยั่งยืน ประมงยั่งยืน และการดูแลรักษาทรัพยากรป่า ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงด้านธรรมาภิบาลจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการการรับรองบทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในสิ่งที่ถูกระบบเศรษฐกิจกระแสหลักมองข้ามไป ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเป็นเจ้าของและดูแลรักษาอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของที่ดินทั้งหมดในโลกนี้ และหลายกลุ่มก็กำลังร่างนโยบายเพื่อปกป้องเขตแดนของตน ดูแลรักษาทรัพยากรอย่างยั่งยืน และต่อสู้กับมลภาวะ การรุกรานของพืชและสัตว์ต่างถิ่น และผลกระทบจากภาวะโลกร้อน อย่างไรก็ตาม ที่ดิน แหล่งน้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพของพวกตนกำลังตกอยู่ในความเสี่ยงจากการผลิตแบบอุตสาหกรรมและการรุกรานอย่างผิดกฎหมาย ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นกำลังทำงานอย่างหนักและต้องเสียสละเป็นอย่างมากเพื่อต่อต้านการรุกรานเขตแดนของพวกตนที่มาในรูปแบบของการข่มขู่ ความรุนแรง และการลอบสังหาร

ข้อเสนอแนะ :

รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้การสนับสนุนชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการปกป้องที่ดิน แหล่งน้ำ เขตแดน และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยกลไกด้านสิทธิมนุษยชน รวมไปถึง :

- รับรองสิทธิเหนือที่ทำกินและแหล่งน้ำในที่ดินของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น
- รับรองบทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในฐานะผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม
- สนับสนุนบทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในเวทีร่างนโยบายต่างๆ
- ประมวลกฎหมายและนโยบายของประเทศและระหว่างประเทศให้มีความสอดคล้องกัน
- ต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน
- ปรับปรุงระบบเก็บและประมวลผลข้อมูลด้านบทบาทของผู้พลิตรายย่อยอันได้แก่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น
- สร้างกลไกทางการเงินที่สร้างสรรค์เพื่อระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นที่ยั่งยืน
- กำหนดภาระหน้าที่แก่อุตสาหกรรมที่รับผิดชอบในการปล่อยมลภาวะสู่สิ่งแวดล้อม
- สนับสนุนทรัพยากรให้แก่ชนพื้นเมืองและชุมชนในการแก้ปัญหาความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมายที่ 5: ยับยั้งอัตราการสูญเสียระบบนิเวศน์

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจำนวนมากทำหน้าที่ปกป้องสิ่งแวดล้อม ดูแลพื้นที่ขนาดใหญ่จากการลักลอบตัดไม้ ทำเหมือง หรือโครงการ “พัฒนาที่ดิน” โดยบริษัทอสังหาริมทรัพย์ มีหลักฐานเป็นจำนวนมากที่บ่งชี้ว่าเมื่อเงื่อนไขทางสังคม กฎหมาย และเศรษฐกิจอนุญาตให้ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลสิ่งแวดล้อม อัตราการสูญเสียระบบนิเวศน์จะลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทว่าในหลายประเทศ แทนที่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจะได้รับการสนับสนุนให้อนุรักษ์ป่า กลับต้องเผชิญกับการคุกคามและความรุนแรง มีชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่กำลังทำหน้าที่ปกป้องผืนดินของตนบางส่วนที่ถูกกลบฝังในการปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ 6: บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน

ปริมาณปลาที่จับโดยผู้ประกอบการประมงรายย่อยคิดเป็นร้อยละ 50 ของปริมาณปลาที่จับทั้งหมดทั่วโลก ชาวประมงท้องถิ่นมักดูแลทรัพยากรปลาในเขตของตนโดยใช้วิธีที่ได้ผลเช่นการตรวจตราและเฝ้าระวังโดยสมาชิกชุมชน และกำหนดพื้นที่ดูแลโดยชุมชนท้องถิ่น พื้นที่การประมงอย่างมีความรับผิดชอบ และพื้นที่ประมงตามฤดูกาลที่กำหนดช่วงห้ามจับปลาขึ้น ชุมชนประมงหลายชุมชนมีกฎเกณฑ์ร่วมกันในการรักษาความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของประเพณีและสิทธิครอบครองโดยชอบธรรม หรือการพัฒนาความร่วมมือกับนักวิทยาศาสตร์ เช่นการคำนวณหาผลผลิตที่ยั่งยืน กฎเกณฑ์เหล่านี้เป็นสิ่งที่นักวิชาการควรนำไปปรับใช้กับระบบสากล

เป้าหมายที่ 7: การเกษตร ประมง และป่ายั่งยืน

โดยนัยเดียวกัน ระบบการผลิตอย่างยั่งยืนในท้องถิ่นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ของระบบเศรษฐกิจชุมชนและระบบตลาด ในการปรับตัวเข้ากับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นกำลังพัฒนาการผลิตรูปแบบใหม่โดยใช้วิสาหกิจเพื่อสังคมและนำเอาวิถีการผลิตดั้งเดิมกลับมาใช้ใหม่เช่นการประมงแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ยังได้สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการประมงรายย่อยขึ้นมาใหม่และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนบริโภคอาหารท้องถิ่นตามฤดูกาล อันเป็นบทเรียนที่สำคัญสำหรับสังคมโลกที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและบริโภคอาหาร ประการสุดท้าย การรับรองสิทธิอันชอบธรรมเหนือที่ดินทำกินของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเกษตร ประมง และป่ายั่งยืน

เป้าหมายที่ 8: การลดมลภาวะ

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นกำลังปกป้องเขตแดนของตนจากมลภาวะและขยะ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบใหญ่หลวงต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ของตน ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นบางพวกได้ริเริ่มณรงค์ต่อต้านมลภาวะและขยะในระดับนานาชาติ ยื่นคำร้องทุกข์แก่องค์กรสากล เรียกร้องให้มีการแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และยื่นฟ้องร้องบริษัทเอกชนที่ก่อมลภาวะต่อศาล นอกจากนี้ ชนพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่นยังได้จัดตั้งระบบตรวจตราและเฝ้าระวังการนำขยะจากที่อื่นมาทิ้งในพื้นที่ของตนอีกด้วย

เป้าหมายที่ 9: การควบคุมและป้องกันการรุกรานจากพืชและสัตว์ต่างถิ่น

พืชและสัตว์หลายพันธุ์ได้รับการจัดประเภทโดยนักวิทยาศาสตร์ว่าเป็นพันธุ์ที่รุกรานและทำลายระบบนิเวศน์และพืชและสัตว์ท้องถิ่น และส่งผลต่อเนื่องไปถึงความเป็นอยู่ของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นด้วย ดังนั้นชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจึงได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้าและการเฝ้าระวังและกำจัดพืชและสัตว์ต่างถิ่นโดยความร่วมมือจากนักวิทยาศาสตร์ ในบางกรณี พืชและสัตว์ต่างถิ่นเหล่านี้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชนพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่นได้เช่นกัน โดยเป็นแหล่งอาหารหรือรายได้ใหม่

เป้าหมายที่ 10: ความเปราะบางของระบบนิเวศน์ต่อภาวะโลกร้อน

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นอาศัยอยู่ในระบบนิเวศน์ที่เปราะบางต่อภาวะโลกร้อนในระดับที่แตกต่างกันออกไป จากองค์ความรู้ท้องถิ่นและการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นสามารถทำนายถึงภัยธรรมชาติที่กำลังจะเกิดขึ้นได้และหาวิธีการป้องกันล่วงหน้า บางชุมชนก็ใช้วิธีจัดตั้งเป็นเขตอนุรักษ์ของ indigenous peoples and local communities (ICCAs) หรือร่วมมือกับกลุ่มต่างๆในการเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติเพื่อเตรียมพร้อมรับมือต่อความเสี่ยงและภัยพิบัติต่าง ๆ

เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ C

รักษาความหลากหลายทางชีวภาพโดยการอนุรักษ์ระบบนิเวศน์ พันธุ์พืช และสัตว์

ใจความสำคัญ

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเป็นกลุ่มคนที่ทำงานอยู่แนวหน้าในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศน์ พันธุ์พืชและสัตว์ สัดส่วนความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชและสัตว์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ส่วนใหญ่ตกอยู่ภายใต้การดูแลรักษาของชุมชน นอกจากนี้ ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นยังช่วยพัฒนาความหลากหลายทางพันธุกรรมด้วยระบบวนเกษตรแบบผสมผสาน

เราต้องการการเปลี่ยนแปลงเชิงแนวคิดจาก ‘วัตถุประสงค์หลักคือการอนุรักษ์’ ที่กำหนดโดยคนภายนอกที่ดูเหมือนจะเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นการอนุรักษ์ที่เป็นผลพวงของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติที่มีมาแต่เดิม ตามที่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นแสดงให้เห็นในการจัดการที่ดินและทรัพยากรของตน เราต้องการการเปลี่ยนแปลงอย่างมากจากแนวทางอนุรักษ์นิยมในปัจจุบันที่กีดกันชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น มาสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความร่วมมือกับชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่สนับสนุนให้ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้นำการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนเพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างมนุษย์และธรรมชาติไว้

ข้อเสนอแนะ :

- รัฐบาล องค์การอนุรักษ์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆควรสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการอนุรักษ์ไปสู่ :
 - o การให้ความสำคัญต่อส่วนประกอบของระบบนิเวศน์ที่อุดมสมบูรณ์ และซับซ้อนในเขตแดนของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินชีวิตตามวิถีดั้งเดิม
 - o ความร่วมมือกับชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่สนับสนุนวิถีชีวิตชุมชนเพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ
 - o มุ่งเน้นธรรมาภิบาล ความยุติธรรม และความเสมอภาคในการจัดการในเชิงคุณภาพ แทนที่จะเน้นขนาดของที่ดินที่ได้รับการอนุรักษ์ในเชิงปริมาณ
- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรรับรองและเคารพสิทธิเหนือที่ดินทำกิน แหล่งน้ำ และทรัพยากรของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น
- ประกาศใช้มาตรการกฎหมายรับรองเขตแดนของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและการปกครองตนเอง
- เพิ่มการสนับสนุนให้ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้นำการอนุรักษ์ธรรมชาติ
- กิจกรรมการอนุรักษ์ทุกกิจกรรมจะต้องเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน และความเสมอภาคกัน
- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรขยายผลการอนุรักษ์ความหลากหลายทางพันธุกรรม ให้แพร่หลายมากขึ้นโดยการร่วมมือกับชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์พันธุ์พืชและสัตว์ และระบบการผลิตอาหารท้องถิ่น
- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องให้คำมั่นที่จะประสานงานกับทุกภาคส่วนในทุกระดับ การปกครอง เพื่อปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศน์

เป้าหมายที่ 11: พื้นฟูและขยายพื้นที่อนุรักษ์

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนช่วยในการดูแลและขยายพื้นที่อนุรักษ์เป็นอย่างมากในรูปแบบของ ICCA หรือพื้นที่อนุรักษ์โดยกลุ่มชาติพันธุ์ โดยวิธีการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์และต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยการสร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม โลกได้พลาดโอกาสในการใช้วิธีของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ในวงกว้าง ในทางที่ถูกต้องแล้ว รัฐควรให้การสนับสนุนและร่วมมือกับชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยการรับรองสิทธิในการจัดการที่ดิน ซึ่งเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีการที่หน่วยงานของรัฐใช้อยู่

เป้าหมายที่ 12: ลดความเสี่ยงของการสูญพันธุ์

สิ่งมีชีวิตที่ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์หลายสายพันธุ์มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ผู้ซึ่งมองว่าสิ่งมีชีวิตเหล่านี้เป็นเหมือนเครือญาติและผู้ที่อยู่ภายใต้การคุ้มครองของตน ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นช่วยอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตเหล่านี้ในหลายๆ สถานการณ์ รวมไปถึงการรักษาถิ่นที่อยู่ การจัดการโดยวิถีธรรมชาติ การจัดตั้งระบบตรวจตราและเฝ้าระวัง และการแบ่งปันภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศน์ ความสัมพันธ์แบบสองทางที่ได้ประโยชน์ร่วมกันเช่นนี้มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตที่ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์เป็นอย่างมาก

เป้าหมายที่ 13: รักษาความหลากหลายทางพันธุกรรม

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นดูแลรักษาความหลากหลายทางพันธุกรรมในการทำไร่และปศุสัตว์ของตน ซึ่งคิดเป็นส่วนสำคัญของการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ความมั่นคงทางอาหาร สุขภาวะ และความเป็นอยู่ของผู้คนทั่วโลก อย่างไรก็ตาม การเกษตรแบบอุตสาหกรรมยังคงรุกรานการเกษตรท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและทำลายความหลากหลายทางพันธุกรรมและความมั่นคงทางอาหารในระดับสากลในที่สุด

เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ D

จัดสรรให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและบริการทางระบบนิเวศน์

ใจความสำคัญ

สำหรับชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นแล้ว ระบบนิเวศน์ที่ให้ “บริการทางระบบนิเวศน์” ได้แก่ที่ดิน แหล่งน้ำ และทรัพยากรในเขตแดนของตน ซึ่งตอบสนองความต้องการทางกายภาพและจิตวิญญาณของผู้อาศัย ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติที่นำทางโดยวิถีชีวิตดั้งเดิมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ทำให้ที่ดินของพวกเขาตนมีบทบาทที่สำคัญมากต่อสังคมโลกในการดูดซับคาร์บอน สร้างภูมิคุ้มกันทางระบบนิเวศน์ และการบรรเทาและปรับตัวต่อผลกระทบจากภาวะโลกร้อน อย่างไรก็ตาม ภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยม ที่ดินเหล่านี้กำลังถูกรุกรานเพื่อนำมา “พัฒนา” โดยบริษัทอสังหาริมทรัพย์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโบราณเป็นความรู้ที่ทรงคุณค่าสำหรับการฟื้นฟูระบบนิเวศน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ธรรมชาติ ทว่าความรู้เหล่านี้มักถูกมองข้ามในเวทีการประชุมระดับชาติและนานาชาติต่างๆ ดังนั้นการดำเนินการในระดับชาติของ Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization ควรหันมาให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการวางแผนการจัดการที่ดิน แหล่งน้ำ และทรัพยากรทางพันธุกรรมและชีวภาพ

ข้อเสนอแนะ :

- รัฐบาลจะต้องรับรองสิทธิเหนือที่เขตแดน แหล่งน้ำ ทรัพยากร และวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงพืชและสัตว์พันธุ์ที่สำคัญและถิ่นที่อยู่ และให้ความช่วยเหลือในด้านสุขภาพ ความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้หญิง คนยากจน และกลุ่มเปราะบางอื่นๆ
- รัฐบาลจะต้องให้การสนับสนุนด้านทุนแก่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศโดยใช้วิธีการที่ได้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นโบราณ
- รัฐบาลจะต้องพัฒนารอบดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายและให้ผลตอบแทนแก่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 14: บริการจากระบบนิเวศน์

จับบทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการรักษาบริการจากระบบนิเวศน์นั้นรวมถึงการปกป้องเขตแดนของตนจากการรุกรานสิ่งแวดล้อมจากภายนอก และฟื้นฟูระบบนิเวศน์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งผู้หญิงมีส่วนสำคัญในการดังกล่าว ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นประสบความสำเร็จในการปกป้องที่ดินและระบบนิเวศน์จากกิจกรรมการขุดเจาะน้ำมัน ทำเหมืองแร่ สร้างถนน ตัดไม้ ปลุกพืชไร่เชิงเดี่ยว และขุดเจาะน้ำบาดาล และยังได้ปกป้องแหล่งน้ำ สัตว์ป่า พืชป่า และเผ่าละวางป้องกันผู้หญิงในหลายชุมชนมีหน้าที่ในการรักษาบริการจากระบบนิเวศน์โดยการปลูกป่าทดแทน

เป้าหมายที่ 15: ฟื้นฟูและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ระบบนิเวศน์

ที่ดินของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมักมีการถูกตัดทำลายน้อยกว่าและปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นปริมาณที่น้อยกว่าพื้นที่อื่นๆ และยังสามารถรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้ระบบนิเวศน์มีความเข้มแข็งมาก ส่วนหนึ่งมาจากระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบดั้งเดิมโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและการจัดการไฟป่า ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในหลายภูมิภาคของโลกมีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูระบบนิเวศน์โดยการปลูกป่า ขุดลอกแหล่งน้ำ ปรับปรุงระบบทำลายขยะ และฟื้นฟูป่าและแหล่งน้ำที่เสื่อมโทรมแล้วให้กลับคืนสภาพเดิม

เป้าหมายที่ 16: บังคับใช้ Nagoya Protocol

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นใช้กระบวนการของชุมชนเพื่อนำเอากฎหมายสมัยใหม่มาใช้ให้เข้ากับธรรมเนียมปฏิบัติเดิมของตน เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและบริการจากระบบนิเวศน์โดยถ้วนหน้ากัน กระบวนการของชุมชนดังกล่าวเป็นการมองภาพรวมและมุ่งเน้นไปที่ลำดับความสำคัญและความต้องการของสมาชิกชุมชนในแต่ละพื้นที่และบริบท การนำเอาแนวทางสมัยใหม่มาใช้ในการกระจายผลประโยชน์ และปรับวิถีธรรมเนียมดั้งเดิมให้สอดคล้องกับกฎหมายบ้านเมืองนี้จะทำให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างรัฐบาล ภาคเอกชน และชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น

เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ E

ปรับปรุงการดำเนินการโดยการวางแผนอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
การบริหารข้อมูล และการสร้างศักยภาพ

ใจความสำคัญ

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญมากในการขับเคลื่อน
วัตถุประสงค์ของ COP26 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
และการร่วมมือกัน ในขณะที่บทบาทเหล่านี้เริ่มจะเป็นที่สนใจในกระบวนการระดับ
โลก ทว่าในเวทีอย่างเช่น National Biodiversity Strategies and Actions Plans
(NBSAPs) ยังไม่เป็นที่รับรองมากนัก และในประเทศส่วนใหญ่ยังต้องสร้างกลไกที่จะ
นำชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในการร่างนโยบายระดับท้องถิ่นและ
ระดับชาติ ระบบการเก็บข้อมูลและเฝ้าระวังภัยพิบัติโดยชุมชน (Community-based
monitoring and information systems หรือ CBMIS) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ
ในการบ่งชี้ความต้องการของชุมชน ทำให้บทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น
เด่นชัดขึ้น และ และจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายระดับชาติและนานาชาติ
ในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ:

- รัฐบาลควรจัดสรรกลไกระดับท้องถิ่นและระดับชาติที่จะนำชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการแห่งชาติ และนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมมาใช้ในทุกระดับ
- เพิ่มการสนับสนุนด้านทุนในระยะยาวแก่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น
- เชื่อมโยงความรู้ที่หลากหลายจากกลไกการเฝ้าระวังและรายงานผลในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติเข้าด้วยกัน โดยการกำหนดตัวชี้วัดด้านองค์ความรู้และคุณภาพชีวิตของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นให้สอดคล้องกัน
- ระบบการเก็บและรายงานผลข้อมูลควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบแยกตามสถานภาพของชนพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น ผู้หญิง เด็ก และกลุ่มคนชายขอบ โดยอาจใช้วิธีให้การสนับสนุนระบบการเก็บข้อมูลและเฝ้าระวังภัยพิบัติโดยชุมชน (CBMIS) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการบ่งชี้ความต้องการของชุมชน ที่ดำเนินการโดยชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น
- นำเอามาตรการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมรวมเข้าไว้ในกระบวนการโยกย้ายทรัพยากรในทุกโครงการ

เป้าหมายที่ 17: การวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (NBSAP)

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทในทุกกระบวนการ NBSAP เพื่อที่จะสามารถทำได้ ในหลายพื้นที่ได้มีการวางแผนและดำเนินการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพไปแล้วในรูปของแผนการดำเนินชีวิต (Planes de la Vida) แผนบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรตามวิถีดั้งเดิมในขณะที่สื่อระดับชาติเริ่มหันมาสนใจกิจกรรมอนุรักษ์ของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเหล่านี้ในสามสี่ปีที่ผ่านมา ทว่าเรายังไม่พบการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในกระบวนการ NBSAP เลย นอกจากนี้ มีแผน NBSAP เพียงครั้งเดียวที่ให้ความสำคัญกับประเด็นความเท่าเทียมทางเพศและผู้หญิง แม้ว่าผู้หญิงจะแสดงให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของพวกเธอในการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นแล้วก็ตาม ยังมีสิ่งต่างๆ ที่ต้องปรับปรุงอีกมากเพื่อให้แผน NBSAP เกิดจากการมีส่วนร่วมของคนทุกกลุ่มรวมถึงชนพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น ผู้หญิง เด็ก และกลุ่มคนชายขอบ

เป้าหมายที่ 18: ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

ในด้านที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนนั้น ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นกำลังทำงานอย่างหนักเพื่อฟื้นฟูวัฒนธรรมและภาษาของตน เผ่าละวัง ความเปลี่ยนแปลงในการใช้ที่ดินและรักษาสีทธิการถือครอง ลงบันทึกการใช้ทรัพยากร และปกป้องวิถีอาชีพเก่าแก่ไว้ รัฐบาลบางประเทศรับรองบทบาทของภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน แต่รายงาน CBD ของประเทศส่วนใหญ่ละเลยมิได้ใช้ตัวชี้วัดภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้กระบวนการดังกล่าวขาดข้อมูลที่สำคัญไปและไม่บรรลุเป้าหมายในที่สุด

เป้าหมายที่ 19: แบ่งปันข้อมูลและองค์ความรู้

ระบบ CBMIS ที่ใช้ตัวชี้วัดที่เหมาะสมสำหรับชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นนั้นกลายเป็นที่นิยมเมื่อเร็ว ๆ นี้ โดยระบบจะสร้างชุดข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเฝ้าระวังในพื้นที่และส่งต่อให้ระบบการประเมินผลในระดับชาติและนานาชาติ ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นได้สร้างแพลตฟอร์มขึ้นมาจำนวนหนึ่งเพื่อแบ่งปันข้อมูล ยกตัวอย่างเช่นแพลตฟอร์ม Local Biodiversity Outlooks เป็นต้น ถึงแม้ว่าการดำเนินการของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจะมีความก้าวหน้าในระดับนี้ แต่ภูมิปัญญา ท้องถิ่นก็ยังถูกละเลยในหลายประเทศ

เป้าหมายที่ 20: การโยกย้ายทรัพยากร

โดยรวมแล้ว ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทในการสนับสนุนให้ Aichi Biodiversity บรรลุเป้าหมายทั้ง 20 ข้อโดยการร่วมมือกันในทุกภาคส่วน ความร่วมมือเช่นนี้ได้รับความสนใจในเวทีโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปีที่ผ่านมา แต่ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดกลไกสนับสนุนด้านทุนดำเนินงานสำหรับความร่วมมือดังกล่าว แต่ในความเป็นจริงแล้วยังไม่พบว่ามีการลงทุนและการสนับสนุนที่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งค้านกับบทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งมีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเราจะต้องเพิ่มการลงทุนเพื่อให้สอดคล้องกัน ในขณะเดียวกันก็ต้องเร่งสร้างความเข้มแข็งให้แก่มาตรการป้องกันผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการให้ทุนแก่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นด้วย

ตอนที่ 3

ความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาความยั่งยืน

วาระของการพัฒนาความยั่งยืน ปี 2030 เพื่อเปลี่ยนแปลงโลกของเรา ได้นำเอาประเด็นเรื่องของความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาความยั่งยืนมาพิจารณาในเวทีเดียวกัน แต่ในหลายประเทศยังพิจารณา วาระเหล่านี้โดยแยกออกจากกัน ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจะยังคงได้รับผลกระทบอย่างไม่เท่าเทียมกันต่อไปถ้าเราไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย Aichi และ SDG ได้อย่างไรก็ตาม เป้าหมายเหล่านี้สามารถทำให้ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง โดยโครงการพัฒนาที่ชุมชนร่วมมือกันออกแบบเองและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ดังนั้นชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจะช่วยให้เราบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ในองค์รวมได้ การวางบทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นไว้ ณ ศูนย์กลางของการดำเนินโครงการทำให้เกิดประโยชน์สามประการ ได้แก่การปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน การใช้ทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการอนุรักษ์ระบบนิเวศเพื่อรับมือกับภาวะโลกร้อน ตัวชี้วัดด้านการรับรองสิทธิและชีวิตความเป็นอยู่ของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเป็นดัชนีที่สำคัญที่ใช้ประเมินความก้าวหน้าของกระบวนการตั้งรับปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับโลก

ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นแหล่งทรัพยากรชั้นดีสำหรับการพัฒนาความยั่งยืน วัฒนธรรมให้ความรู้สึกเชิงอัตลักษณ์และการรวมกลุ่มกันเป็นสังคมของผู้คนและชุมชน นโยบายที่คำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมสามารถให้ผลลัพธ์ทางการพัฒนาที่ดีกว่า ยั่งยืนกว่า และเท่าเทียมกว่า ความก้าวหน้าของกระบวนการที่จะไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลังจะต้องใช้กรอบดำเนินการเฝ้าระวังมิให้เกิดการกีดกันทางสังคม และการแบ่งแยกเชื้อชาติในเชิงโครงสร้างด้วย

Indigenous Navigator เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ใช้เฝ้าระวังดังกล่าวที่ทำให้ชนพื้นเมืองสามารถสร้างชุดข้อมูลแสดงแนวโน้มการรับรองสิทธิของชนพื้นเมืองในกระบวนการพัฒนา วิเคราะห์สถานการณ์ของตน และพัฒนากลยุทธ์ในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ชนพื้นเมืองสามารถติดตามการดำเนินนโยบายในระดับนานาชาติอย่าง SDG และใช้เป็นเครื่องมือในการผลักดันให้รัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกระทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ จนถึงปัจจุบัน ข้อมูลประสบการณ์ของชุมชนพื้นเมืองจาก 11 ประเทศได้รับการประมวลผลโดย Indigenous Navigator ชีวิตบนผืนแผ่นดิน (SDG15) มีความสำคัญเป็นอันดับต้นๆสำหรับชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ตามมาด้วยการแก้ไขปัญหาคความยากจน (SDG1) ลดความเหลื่อมล้ำ รวมถึงความเหลื่อมล้ำทางเพศ (SDGs 10 และ 5) ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (SDG4) และคุณภาพชีวิตและสุขภาวะ (SDG3) การไม่ถือครองสัญชาติอย่างเป็นทางการ การไม่ได้รับการรับรองสถานะทางกฎหมาย และการขาดความคุ้มครองทางสังคมสำหรับชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นได้รับการพิจารณาว่าเป็นอุปสรรคในการนำชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ SDG

ข้อเสนอแนะ

- รัฐบาลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันพัฒนา NBSAP และความสนับสนุนจากด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องและรวมเข้าไว้ในแผนพัฒนาแห่งชาติ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาความยั่งยืน
- รัฐบาลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องรับรองสิทธิและใช้หลักประชาธิปไตยในทุกขั้นตอนโครงการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของคนจากทุกระดับสังคมที่ทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาความยั่งยืน
- ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นควรขยายผลของระบบ CBMIS อย่างต่อเนื่องเพื่อเก็บหลักฐานในการทำงานเพื่อสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในทุกระดับ
- ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นควรขยายผลของการดำเนินการในระดับปัจเจกและระดับกลุ่มเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการแก้ปัญหาจากรุ่นสู่รุ่น และควรผลักดันให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติและวัฒนธรรม และระหว่างชุมชนท้องถิ่นและประชาคมโลก
- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรในการสร้างองค์ความรู้และผลลัพธ์ที่ยั่งยืนจากปัจจัยต่อไปนี้ :
 - o การตระหนักรู้คุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่ไปกับความรู้เชิงวิทยาศาสตร์
 - o งานวิจัยอย่างมีส่วนร่วม
 - o การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - o การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
 - o การสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ตอนที่ 4

การเปลี่ยนแปลงโลกไปสู่วิถีธรรมชาติ

“ธรรมชาติต้องการมาตรการเร่งด่วน เราต้องลงมือปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพเสียตั้งแต่เดี๋ยวนี้เพราะเราไม่มีเวลาที่จะเสียอีกต่อไปแล้ว การรับรองสิทธิในการจัดการเขตแดนโดยใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมของเราจะทำให้ชุมชนและระบบนิเวศเกิดความเข้มแข็ง ในฐานะที่เป็นผู้ปกป้องพระแม่ธรณี เราขอให้รัฐบาลของทุกประเทศลงมือดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งความหลากหลายทางชีวภาพ มองเราเป็นพันธมิตรในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และร่วมมือกับเราในการสร้างความสัมพันธ์กับธรรมชาติที่ยั่งยืนไปชั่วลูกชั่วหลาน”

- ถ้อยแถลงเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพโดย International Indigenous Forum, เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2020, ณ กรุงโรม

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพที่กำลังตกอยู่ในภาวะเสี่ยง ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นกำลังประสบกับความสูญเสียทางชีวภาพและวัฒนธรรมอย่างรุนแรง ความสูญเสียนี้มาจากระบบคุณค่า ความรู้ การจัดการ การผลิต การบริโภค เทคโนโลยี เศรษฐกิจ การค้าของโลกที่ปราศจากความยั่งยืน และตกอยู่ภายใต้อำนาจการตัดสินใจอย่างไม่เป็นธรรมแก่อนาคตของธรรมชาติและผู้คน ต้นตอของปัญหาเหล่านี้มาจากค่านิยมที่มนุษย์ทั่วไปยึดถือกันที่แยกมนุษย์ออกจากธรรมชาติและให้ความสำคัญแก่การแสวงหากำไรและผลประโยชน์ส่วนตน และมุมมองของระบบเศรษฐกิจทุนนิยมต่อธรรมชาติว่าเป็นเพียงแหล่งวัตถุดิบที่ใครๆก็สามารถนำออกมาใช้ได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา

ดังนั้นการปฏิรูประบบเศรษฐกิจและการปกครองจึงเป็นส่วนที่สำคัญในการแก้ปัญหา แนวนโยบายที่กำหนดโดยชนชั้นสูงผู้มีอำนาจมักจบลงที่การคอร์รัปชันและการบิดเบือนแนวทางประชาธิปไตย และทั้งคนส่วนใหญ่ของสังคมไว้เบื้องหลัง ระบบผลตอบแทนและสัมปทานถูกนำมาใช้เพื่อการเติบโตของการผลิตและการบริโภคที่ขาดความยั่งยืน อันรวมถึงระบบอุตสาหกรรมอาหารที่ผลิตอาหารที่ไม่เหมาะสมต่อสุขภาพ เหล่านี้ก่อให้เกิดวิกฤติการณ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาความยั่งยืนขึ้น

นอกจากนี้ การรุกรานและทำลายระบบนิเวศและอุตสาหกรรมเกษตรในปัจจุบันยังทำให้เกิดโรคระบาดชนิดใหม่ ๆ ขึ้นอย่างเช่นไวรัสโคโรนาหรือโควิด 19 การระบาดของไวรัสนี้ไปทั่วโลก เปิดเผยให้เราเห็นถึงความเปราะบางของระบบสาธารณสุข เศรษฐกิจและการค้า การเงิน ระบบการผลิตและส่งอาหาร สังคม และการเมืองของมนุษย์ต่อภัยจากโรคระบาด ปัญหาที่มีความเกี่ยวพันกันอย่างเป็นระบบเช่นนี้ต้องใช้ชุดการแก้ไขอย่างเป็นระบบที่ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของภาคธุรกิจ แต่จะต้องทำให้เกิดการปฏิรูปทางสังคมและวัฒนธรรมให้เข้ากับวิถีธรรมชาติ

การเปลี่ยนผ่านด้านธรรมาภิบาลสู่แนวนโยบายแบบมีส่วนร่วมและการพัฒนาที่เริ่มต้นจากชุมชน สถาบันที่ทำหน้าที่ด้านธรรมาภิบาล รวมถึงองค์กรปกครองของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเอง เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ในการตัดสินใจในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้รัฐบาลและสังคมในระดับประเทศดำเนินอยู่ในหลักสิทธิมนุษยชนและเคารพต่อความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม องค์กรปกครองเหล่านี้กำลังดำเนินการยกระดับความโปร่งใสทางนโยบาย กฎหมาย และความรับผิดชอบที่จะทำให้เกิดความเท่าเทียม คุณภาพชีวิตที่ดี ความยั่งยืน และภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงสำหรับทุกฝ่าย

ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจในระบบบริหารทำให้เกิดความไม่สมดุลด้านเศรษฐกิจ สังคม และระบบนิเวศ และมักทำให้เกิดนโยบายที่เอื้อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจต่ออภิสิทธิ์ชนส่วนน้อยและเป็นผลร้ายต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวม องค์การปกครองที่มีธรรมาภิบาลและความโปร่งใส เคารพต่อหลักสิทธิมนุษยชน และกระจายผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกันจะเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลงทางสังคมไปสู่ความยั่งยืนและเป็นธรรม วาระสำคัญในปี 2030 ของ SDG ได้ระบุให้สิทธิมนุษยชนและการไม่ทิ้งผู้ใดไว้เบื้องหลังเป็นวาระสากลสำหรับทุกรัฐบาล ธุรกิจ และสังคม พื้นฐานของหลักการนี้เป็นส่วนหนึ่งของวาระการเปลี่ยนผ่านทางสังคมเพื่อต่อสู้กับไปสู่ความไม่เท่าเทียมและความเสี่ยงต่างๆ ที่เกิดจากภาวะโลกร้อน

ปัจจัยที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลง :

- ผนวกแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการแห่งชาติที่เกี่ยวกับ SDG ความหลากหลายทางชีวภาพ และภาวะโลกร้อนเข้าไว้ด้วยกันโดยใช้แนวทางการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- ปฏิรูปกฎหมายและนโยบายที่สนับสนุนความเท่าเทียม ความหลากหลาย ความยั่งยืน และภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงสำหรับทุกฝ่าย
- ปรับปรุงกลไกการรายงานผลสำหรับการประเมินผลงานของแต่ละประเทศและความก้าวหน้าโดยรวม
- ให้อำนาจแก่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและคนชายขอบต่างๆ ให้มีความเท่าเทียมทางเพศและอายุ
- พัฒนาระบบป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการดำเนินการที่เกี่ยวกับ SDG ความหลากหลายทางชีวภาพ และภาวะโลกร้อน

การเปลี่ยนผ่านระบบผลตอบแทนทางการเงินสู่ระบบท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ

เราจะต้องเพิ่มผลตอบแทนทางการเงินอันรวมไปถึงทุนสนับสนุนการดำเนินการแก่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น จะต้องใช้กลไกป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการดำเนินการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และจะต้องหยุดสนับสนุนการลงทุนที่ทำลายสิ่งแวดล้อม

การโยกย้ายและกระจายทรัพยากรทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินแผน Global Biodiversity 2020 อย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบัน มีทรัพยากรเป็นจำนวนมากที่ถูกนำมาใช้เพื่อการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพมากกว่าที่นำมาใช้เพื่อการอนุรักษ์หรือฟื้นฟู เช่นการแก้ปัญหาตามแนวทางธุรกิจหรือการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ปัญหาซึ่งรังแต่จะสร้างความเสียหายเพิ่มขึ้นแทนที่จะแก้ปัญหาที่สาเหตุและสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ยกตัวอย่างเช่นการซื้อขายคาร์บอนเครดิต Geo-engineering และเทคโนโลยีสังเคราะห์ชีวภาพเราจะต้องทำการโยกย้ายทุนครั้งใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุนเพื่อการประเมินเทคโนโลยี เพื่อหันมาสนับสนุนกิจกรรมและเทคโนโลยีการอนุรักษ์ของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่ให้ประโยชน์ทั้งแก่มนุษย์และธรรมชาติ

ปัจจัยที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลง :

- สนับสนุนทุน เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการดำเนินงานด้านอนุรักษ์แก่
ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นโดยผ่านทางเครื่องมือในการรายงาน ฝ้า
ระวัง และตรวจตราอย่างเหมาะสม
- เพิ่มทุนแก่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นสำหรับโครงการอนุรักษ์ที่เริ่มต้น
โดยชุมชนเอง และนำชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง
ของคณะกรรมการบริหารทุนสำหรับอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- ตรวจตราและรายงานการโยกย้ายทุนสนับสนุนการดำเนินงานของชนพื้น
เมืองและชุมชนท้องถิ่นในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และนานาชาติ
- นำกลไกตรวจสอบการใช้ทุนในโครงการอนุรักษ์ความหลากหลายทาง
ชีวภาพอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจากสังคมและใช้หลัก
สิทธิมนุษยชนในกระบวนการโยกย้ายทุน
- ปรับปรุงกลไก REDD+ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นโดยการวางแผนล่วงหน้า
ลงทุนล่วงหน้า เก็บข้อมูล baseline และเฝ้าสังเกตผลกระทบที่เกิดจาก
โครงการ
- จัดให้มีการประเมินผลทางเทคโนโลยีในทุกระดับของการวางแผนและ
ดำเนินนโยบายด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
- ปฏิรูปภาคการเงินให้เกิดการลงทุนที่ยั่งยืน

ปัจจัยที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลง :

การเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจชุมชน ที่มีความหลากหลายและยั่งยืน ระบบเศรษฐกิจที่เน้นความหลากหลายของปัจเจกกำลังเติบโตในสิ่งแวดล้อมแห่งความยั่งยืนที่ดูแลรักษาโดยชนพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่นและได้รับการสนับสนุนโดยผู้ผลิตรายย่อย และการบริโภคอย่างพอเพียงก็จะรับประกันสังคมที่มีความยั่งยืนและเป็นธรรม

ภัยจากภาวะโลกร้อนและความหลากหลายทางชีวภาพที่ถูกทำลายนั้นมีความรุนแรงมากกว่าในสังคมที่เหลื่อมล้ำและระบบเศรษฐกิจที่มุ่งเป้าไปที่ความเติบโตอย่างไม่มีที่สิ้นสุดแต่พึ่งพาทรัพยากรที่มีวันใช้หมด นอกจากนี้ งานวิจัยเมื่อเร็วๆ นี้เปิดเผยว่าระบบการผลิตและการเกษตรแบบผสมเพิ่มความเสี่ยงต่อโรคระบาดอย่างไวรัสโควิด 19 ดังนั้นเราจะต้องเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจจากระบบที่พึ่งพาล้างงานถ่านหินเพื่อการผลิตที่ตอบสนองการบริโภคของคนทั้งโลกมาเป็นระบบย่อยในท้องถิ่นที่ยั่งยืนมากกว่า

ปัจจุบันเรายังไม่มีแบบอย่างในการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจดังกล่าว แต่แนวทางแก้ปัญหา นวัตกรรม เทคโนโลยีก็เกิดขึ้นมากมาย หนึ่งในนั้นได้แก่ระบบการผลิตแบบย่อยของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่มีความยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสูง และเอื้อต่อการตั้งรับปรับตัวต่อภาวะโลกร้อนซึ่งควรได้รับการสนับสนุนจากสังคมโลก

ปัจจัยที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลง :

- กระจายอำนาจทางเศรษฐกิจออกสู่ศูนย์กลาง
- เปลี่ยนระบบเศรษฐกิจจากระบบที่พึ่งพาพลังงานถ่านหินมาเป็นระบบที่พึ่งพาพลังงานสะอาด
- รับรองและสนับสนุนบทบาท วิถีปฏิบัติ และเทคโนโลยีของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในระดับชาติและระดับภูมิภาค
- ร่วมดำเนินแผนปฏิบัติการ CBD ด้านการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- บังคับให้ภาคเอกชนมีส่วนรับผิดชอบในการเปลี่ยนผ่านแนวทางในการทำธุรกิจสู่แนวทางที่มีความยั่งยืน
- รับรองและสนับสนุนบทบาทของผู้หญิงและเยาวชนในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจท้องถิ่น
- ลดการบริโภคและสร้างขยะ และสนับสนุนเศรษฐกิจสีเขียวที่นำเอาทรัพยากรที่ใช้แล้วมาแปรรูปเพื่อการใช้ซ้ำ

การเปลี่ยนผ่านระบบอาหารสู่อาหารท้องถิ่นเพื่อสุขภาพ

ระบบนิเวศและวัฒนธรรมที่สมบูรณ์ทำให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรมและอาหาร ทำให้สุขภาพและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น ระบบอาหารท้องถิ่นเพื่อสุขภาพมีส่วนช่วยรักษาความมั่นคงอาหาร ระบบนิเวศทางการเกษตร และความเป็นธรรมในการแบ่งปันอาหาร

ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นรักษาความหลากหลายทางพันธุกรรมและอาหารมาเป็นเวลาหลายพันปีแล้ว เพื่อเป็นแหล่งอาหารและยารักษาโรค และแหล่งคุณค่าทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของชุมชน ซึ่งผู้หญิงได้มีส่วนร่วม ผู้ผลิตรายย่อยและเกษตรกรรายย่อยยังคงเป็นผู้ผลิตอาหารที่เลี้ยงปากท้องของผู้คนส่วนใหญ่ของโลก แต่ใช้ทรัพยากรที่ดิน น้ำ และพลังงานฟอสซิลน้อยกว่าร้อยละ 25 ของทรัพยากรทั้งหมดในโลก การเพิ่มความหลากหลายในการเกษตร ระบบนิเวศ และอาหารเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบอาหารที่มีความมั่นคงกว่า เพื่อสุขภาพที่ดีกว่าและเป็นธรรมกว่า การที่จะยกเลิกอุตสาหกรรมเกษตรที่ขาดความยั่งยืนและหยุดการยึดที่ดินและแหล่งน้ำของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นได้นั้นจะต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบในระบบอาหารทั้งกระบวนการ รวมไปถึงการวางแผนกลยุทธ์การใช้ที่ดิน พื้นฟูระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีด้านอาหารท้องถิ่น และวางมาตรการลดการบริโภคอาหารแปรรูปทั้งในชุมชนท้องถิ่นและชุมชนเมือง ในขณะที่ระบบอาหารโลกกำลังถึงจุดวิกฤติของ ความเสี่ยงต่อความอดอยากอันเนื่องมาจากภาวะโรคระบาดในปัจจุบันและอนาคตที่อาจเกิดขึ้นอีก จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านระบบอาหารและเศรษฐกิจไปสู่ระบบท้องถิ่นที่มีความยั่งยืนและหลากหลายมากกว่า

ปัจจัยที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลง :

- กำหนดนโยบายอาหารที่พิจารณาประเด็นทุกแง่มุมของระบบอาหาร
- สร้างความมั่นคงให้แก่ระบบอาหารโดยใช้อาหารท้องถิ่นและปฏิรูประบบจัดการ
- นำเอาระบบนิเวศการเกษตรมาปรับใช้
- ดำเนินแนวทางเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบแทนที่การแก้ปัญหาโดยใช้เทคโนโลยีในวงแคบ
- ปกป้องสิทธิเหนือที่ทำกินของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น
- สนับสนุนนวัตกรรมอาหารชุมชนด้านนโยบายและทุน เช่นธนาคารเมล็ดพืช สหกรณ์ และการบริหารจัดการตามแบบอย่างดั้งเดิมของชนพื้นเมือง

ตอนที่ 5

บทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในวิสัยทัศน์ปี 2050

ก้าวสู่อนาคตด้วยการเดินตามรอยบรรพชน ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น รักษาความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและธรรมชาติไว้เป็นศูนย์กลางของอนาคต ความหลากหลายทางวัฒนธรรมดำรงอยู่ได้ด้วยหลากหลายทางชีวภาพในขณะที่มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยหลากหลายของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพที่ยังคงเหลือรอดอยู่ในโลกนี้ได้รับการดูแลรักษาด้วยความสัมพันธ์ที่พิเศษระหว่างธรรมชาติและชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น การที่จะรับประกันความมั่นคงของการถือครองที่ดิน โดยชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นได้นั้น รัฐจะต้องออกกฎหมายรับรองและให้ความเคารพ ต่อองค์กรบริหารและวิธีการจัดการของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น

ปี 2020 ได้รับการวางแผนไว้ให้เป็นปีแห่งธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการรับเอากลยุทธ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพใหม่มาใช้สำหรับ ปี 2020-2050 ในการประชุม Conference of the Parties (COP-15) ที่ประเทศจีน กระบวนการและงานโครงการเพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพที่ได้วางแผนกันไว้อย่างเต็มทีนั้นต้องหยุดชะงักไปจากการระบาดของไวรัส COVID-19 ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เผยให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติที่ซับซ้อนและเปราะบาง โรคระบาดที่เกิดขึ้นและโรคอุบัติใหม่ที่ติดต่อกับสัตว์สู่มนุษย์ที่เกิดจากไวรัสโคโรนาซีให้เห็นถึงความไม่สมดุลของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ ซึ่งจะต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน วิธีแก้ปัญหาเพื่อ ‘กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว’ แต่ไม่แก้ปัญหาด้านเหตุของความไม่สมดุลและเปราะบางของระบบสาธารณสุข ระบบอาหาร ระบบเศรษฐกิจและการค้า การเงิน การเมือง และสังคม อาจทำให้เกิดปัญหาโรคระบาดหรือภัยธรรมชาติที่รุนแรงขึ้นอีกในอนาคต

ปัญหาที่ซับซ้อนเช่นนี้ทำให้มนุษยชาติต้องหาวิธีที่จะอยู่ร่วมกับธรรมชาติในอนาคต กลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งปี 2050 นั้นจะต้องเปลี่ยนวิธีการตั้งรับปรับตัวจากความต้องการผลระยะสั้น ไปสู่วิสัยทัศน์ในระยะยาว แนวทางการเปลี่ยนแปลง 6 แนวทางของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเป็นแนวทางที่สำคัญเพื่อการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีที่ล้มเหลวในปัจจุบัน ไปสู่ความยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการรักษาสิทธิเหนือที่ทำกิน การจัดการอย่างมีส่วนร่วม ระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เศรษฐกิจยั่งยืน และระบบอาหารท้องถิ่น แนวทางการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เกิดจากวิสัยทัศน์ร่วมของคนแต่ละรุ่นที่ได้จากประสบการณ์การต่อสู้ของคนในอดีตและนวัตกรรมของคนในยุคปัจจุบัน เพื่อสร้างมรดกให้แก่คนยุคอนาคต

เรื่องราวจากประสบการณ์ที่ทำมาแบ่งปันในบทความนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของกิจกรรมการอนุรักษ์ฟื้นฟูมากมายที่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นได้ดำเนินการอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนจะทำให้เกิดความร่วมมือเพื่อการเปลี่ยนแปลงและทำให้ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นสามารถทำงานอนุรักษ์ฟื้นฟูระบบนิเวศ ตั้งรับปรับตัวต่อภาวะโลกร้อน และสร้างความยั่งยืนได้มากขึ้นและดีขึ้น

เราทุกคนจะกลายเป็นบรรพชนของคนในยุคอนาคตที่จะมาถึง ดังนั้นเราจะต้องร่วมกันฟื้นฟูโลกใบนี้ไว้ให้เป็นสมบัติของลูกหลานของเราต่อไป

*Live with the water, care for the river, live
with trees, care for the forest. Live with the
fish, care for the spawning grounds, live
with the frog, care for the cliff.*

● Karen proverb

Local Biodiversity Outlooks presents the perspectives and experiences of indigenous peoples and local communities on the current social-ecological crisis, and their contributions to the Strategic Plan for Biodiversity of the Convention on Biological Diversity.

● —————>
Cover photo: A woman and her young cousin paddle a canoe in the Mangrove Conservation Area of Matafa Village, Samoa. Credit: Vlad Sokhin.

